

2020 METŪ VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KELMĖS TURIZMO IR VERSLO INFORMACIJOS CENTRO VEIKLOS ATASKAITA

I. Bendra informacija

1. Vadovo žodis

2020 m. įgyvendinant Centro 2019-2021 m. strateginį veiklos planą buvo įgyvendintos veiklos: suteiktos 951 konsultacijų, suorganizuota 18 mokymų, seminarų, kuriuose dalyvavo 398 asmenys. Kelmės rajone buvo įregistruoti 76 nauji juridiniai asmenys, kurie įdarbino 71 asmenį. Sudalyvauta 1 parodoje, parengtos 32 projektų paraiškos verslo pradžios ir plėtros klausimais, kurių rezultatas 50 naujų darbo vietų, sukurta nauja interneto svetainė www.infokelme.lt bei mobilioji programėlė-aplikacija „Kelmės krašto paveldas“. Pastarosios veiklos įgyvendintos gavus pateiktų projektų paraiškų finansavimą.

Pradėtas įgyvendinti projektas „Socialinio verslo kūrimas Šiaulių regione“, finansuojamas ESFA ir projekto vykdytojų lėšomis. Suorganizuoti mokomieji renginiai, pažintinė išvyka, sukurti 3 iš 9 socialinių verslų. Sukurti socialiniai verslai teiks: skalbimo ir valymo, buitines, aplinkos tvarkymo, maitinimo paslaugas.

Žengti pirmieji žingsniai klasterių kūrimo procese Kelmės rajone. Suorganizuoti du diskusiniai susitikimai: vienas Tytuvėnuose, skirtas Tytuvėnų, Tytuvėnų apylinkių turizmo paslaugų teikėjams, bei kitas Kelmėje, skirtas visų kitų Kelmės rajono seniūnijų turizmo paslaugų teikėjams. Susitikimų metu buvo aptartas klasterių kūrimo reikalingumas rajone, jų svarba, klasterių teikiama nauda ir naujos galimybės.

Esminė problema iš dalies apsunkinanti Centro įstatuose funkcijų vykdymą – nepakankamas Centro veiklos finansavimas. Nuo 2016 m. gegužės 26 d. Centrui priskirta nauja funkcija – turizmas. Centro lėšos leidžia apsiriboti nemokamos informacijos skliaudos priemonėmis, kurių nepakanka, norint didesnės rajono viešinimo kampanijos. Šios problemos sprendimui yra rengiamos projektų paraiškos. Per 2020 m. turizmo funkcijai įgyvendinti buvo gautos dviejų projektų paraiškos, kurių rezultatas sukurta mobilioji aplikacija-programėlė „Kelmės kraštas“ bei atnaujinta Centro interneto svetainė www.infokelme.lt.

Dar viena problema – nusidėvėjusi kompiuterinė ir biuro įranga (trūksta dar vieno kompiuterio darbuotojui, spaustintuvo). Teikiamos biuro, patalpų ir įrangos nuomas, taip pat mokymų, renginių organizavimo paslaugos, kurių kokybė tiesiogiai priklauso nuo įrangos būklės, todėl svarbu periodiškai ją atnaujinti.

Naujos reikiamos biuro, kompiuterinės įrangos planuoja įsigyti iš įgyvendinamo projekto „Socialinio verslo kūrimas Šiaulių regione“ netiesioginių lėšų.

2. Viešosios įstaigos dalininkai finansinių metų pradžioje ir pabaigoje.

2020 m. pradžioje ir pabaigoje VšĮ Kelmės turizmo ir verslo informacijos centro dalininkas buvo vienas – Kelmės rajono savivaldybė. Dalininko kapitalas sudarė 62 843 Eur.

2. Informacija apie viešosios įstaigos įsigytą ir perleistą ilgalaikį turtą per finansinius metus.

Per ataskaitinius metus Centras įsigijo šį ilgalaikį turtą:

1. Stacionarų kompiuterių su priedais.

Panaudotos lėšos: 800,00 Eur valstybės biudžeto lėšos (projekto „Kelmės krašto turizmo ištaklių pasiekiamumas internetinėje erdvėje“ lėšos).

3. Viešosios įstaigos darbuotojų skaičius metų pradžioje ir pabaigoje.

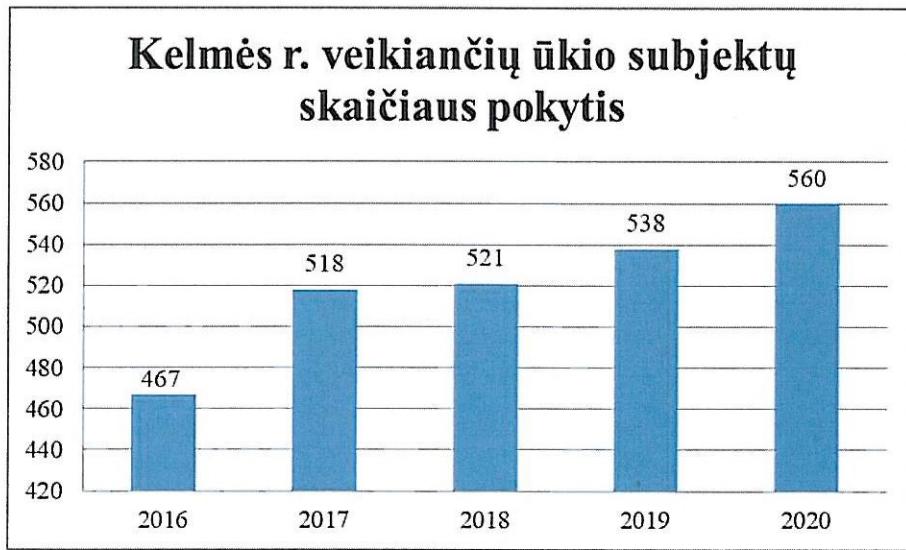
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje įstaigoje dirbo trys etatiniai darbuotojai: direktorė, vyr. finansininkė-konsultantė, turizmo ir verslo konsultantė.

II. Su verslo ir turizmo plėtros skatinimu, verslumo ugdymu susijusi veikla

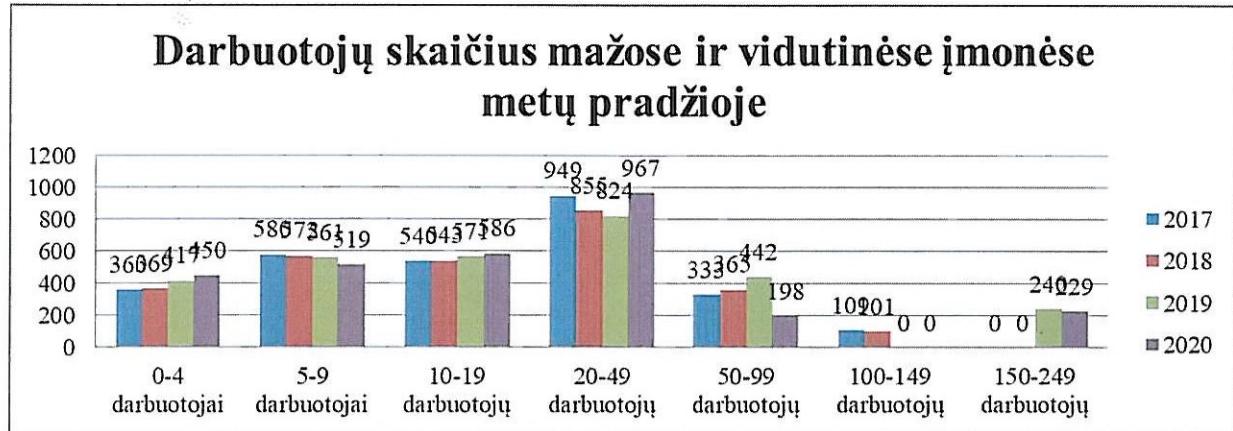
1. Verslo apžvalga Kelmės rajono savivaldybėje.

2020 m. Kelmės rajone įregistruoti 76 nauji juridiniai asmenys. Įregistruotos: 8 individualios įmonės, įdarbinusios 8 asmenis; 38 mažosios bendrijos, kurios įdarbino 35 asmenis; 15 uždarųjų akcinių bendrovų, jos įdarbino 19 asmenų; taip pat įregistruotos 12 asociacijų ir klubų; 2 žemės ūkio bendrovės, kurios įdarbino 9 asmenis. Iš viso įregistruotos įmonės įdarbino 71 asmenį.

Statistikos departamento duomenimis, Kelmės rajone metų pradžioje buvo 560 veikiančių ūkio subjektų (1 pav.), vyrauja smulkus ir vidutinis verslas (2 pav.).

1 pav. Veikiantys ūkio subjektai 2016-2020 m. (Lietuvos statistikos departamento duomenys)

2 pav. Kelmės rajone metų pradžioje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių darbuotojų skaičius 2017-2020 m. (Lietuvos statistikos departamento duomenys)

Stambūs verslo ūkio subjektai Kelmės rajone, pagal 2020 m. SoDros atvirus duomenis, <http://atvira.sodra.lt/imones/paieska/index.html>, išskiriami 9 verslo ūkio subjektai turintys 47 ir daugiau darbuotojų: AB Kelmės pieninė – 175 darbuotojai, UAB „Gudmonas ir ko“ – 75 darbuotojai, UAB „Studlita“ – 60 darbuotojų, MB „Jusaveta“ – 56 darbuotojai, UAB „Sivita“ – 56 darbuotojai,

UAB „SMARTECH LT“ – 54 darbuotojai, Dalios Mintautienės įmonė – 52 darbuotojai, MB CVIKK – 49 darbuotojai ir UAB Račkausko AGROTECH – 47 darbuotojai.

Centras organizuoja verslo informacijos sklaidos renginius, konsultuoja, teikia pradedantiems verslininkams ir jau verslą plėtojančioms įmonėms informaciją apie finansavimo galimybes, smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo programos paramą, padeda parengti verslo planus paramai gauti. Smulkaus ir vidutinio verslo subjektus konsultuoja centro darbuotojai, nuolat siunčiama įmonėms aktualiai informacija ir naujienos elektroniniu paštu, talpinama informacija Centro internetiniame puslapyje ir socialiniuose tinkluose *Facebook* ir *Instagram*.

Centras 2020 m. vykdė suaugusių neformaliojo švietimo programą „Verslumo gebėjimų ugdymas. Planuoju kurti verslą“, kuri buvo skirta asmenims, siekiantiems ugdyti verslumo įgūdžius ir planuojantiems kurti verslą. Programoje dalyvavo 11 žmonių, kurie įgijo teorinių ir praktinių įgūdžių apie verslo kūrimo procesą, verslo finansavimo šaltinius ir kt. Trys programas dalyvės parengė verslo pradžios projektus ir sėkmingai juos įgyvendina.

Verslumą skatina Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimas: 2020 m. lapkričio 26 d. Nr. T-358 „Dėl Kelmės rajono smulkyojo ir vidutinio verslo rėmimo programos nuostatų ir Kelmės rajono smulkyojo ir vidutinio verslo rėmimo programos lėšų naudojimo taisyklių patvirtinimo“. Pagal šį sprendimą SVV rėmimo parama skiriama pirmą kartą pradedančioms verslą Kelmės rajono įmonėms, kompensuojant ne daugiau kaip 50 procentų įrangos įsigijimo išlaidų, t. y. iki 3 000 Eur vienam paramos gavėjui, su sąlyga, kad įmonė nenutraukis savo veiklos vykdymo 2 metus, kompensuojamos pradinės įmonės steigimo išlaidos – 150 Eur, verslo idėjų konkursai, verslo subjektų mokymai, kompensuojami verslo idėjų konkursai, įmonių apdovanojimai, verslo subjektų mokymai iki 3000,00 Eur; per pirmus metus nuo įmonės įregistruavimo datos kompensuojamas darbo vietas pritaikymas negalią turinčiam asmeniui iki 50 proc., bet ne daugiau kaip 3 000,00 Eur; per pirmus metus nuo įmonės įregistruavimo datos kompensuojamos paskolos verslui, lizingo palūkanos iki 3 000,00 Eur, bet ne ilgiau kaip 12 mėn.; iki 50 proc. finansuojamas verslo leidinių spaudinimas, dalyvavimas parodose, kuriamos produkcijos pristatymas. Vienam pareiškėjui finansuojama iki 300,00 Eur dokumentais pagrįstų išlaidų; verslo planų, investicijų projektų, paraiškų gauti finansinę paramą parengimo subsidijavimas skirtas iš dalies padengti dokumentais pagrįstas konsultantų ir ekspertų suteiktų paslaugų apmokėjimo išlaidas. Vienam pareiškėjui finansuojama iki 300 Eur konsultantų ir ekspertų suteiktų dokumentais pagrįstų paslaugų apmokėjimo išlaidų. Finansinė parama vienam juridiniam asmeniui negali viršyti 3150,00 Eur.

3. Centro veikla įgyvendinant įstatuose nustatytais tikslus, veiklos planai ir prognozės ateinantiems finansiniams metams

Kelmės turizmo ir verslo informacijos centras 2020 m. vykdė savo įstatuose numatytas funkcijas: teikė nemokamas viešąsias paslaugas verslui, turizmo informaciją ir užsiemė komercine veikla. Centras, vykdymas šią veiklą, siekė:

- Teikiant viešąsias paslaugas verslui, skatinti naujų įmonių kūrimąsi, padėti jau veikiantiems smulkaus ir vidutinio verslo subjektams plėtoti veiklą, prisitaikyti prie kintančių rinkos sąlygų, didinti jų veiklos konkurencingumą ir efektyvumą.
- Kaupti ir nemokamai teikti informaciją turistams bei Kelmės rajono svečiams apie lankytinas Kelmės rajono vietoves ir objektus.
- Reprezentuoti rajoną, reklamuoti lankomus objektus Lietuvoje bei užsienyje.
- Analizuoti ir planuoti turizmo rinką.
- Rengti turizmo maršrutus ir projektus.
- Dalyvauti užsienio šalių ir tarptautinių organizacijų paramos SVV programose ir projektuose.
- Skatinti naujų technologijų ir mokslo naujovių diegimą versle.
- Tarpininkauti pritraukiant Lietuvos ir tarptautinių organizacijų, įmonių, fizinių asmenų, fondų ir programų lėšas bei techninę pagalbą Centro veiklai.
- Rengti verslininkų kvalifikacijos kėlimo kursus ir seminarus.

- Padėti užmegzti kontaktus tarp potencialių verslo partnerių, konsultuoti ir rengti verslo plėtros ir investicijų projektus.

Centras 2021 m. planuoja vykdyti savo įstatuose numatytas funkcijas. Aktyviai teikti verslo ir turizmo informaciją, įgyvendinti Centro 2019-2021 m. strateginio veiklos plano 2021 m. numatytais veiklas ir jų kiekius. Informacija bus suteikiama tiesiogiai apsilankius Centre, elektroniniu paštu, telefonu ar socialinio tinklo *Facebook* paskyroje ir kitomis ryšio priemonėmis. Fiziniam ir juridiniams asmenims bus suteikta apie 440 konsultacijų verslo pradžios, dokumentų valdymo, finansavimo šaltinių paieškos, mokesčių, buhalterinės apskaitos, rinkodaros klausimais ir kitomis temomis, bus rengiami verslo planai ir projektai, pildomas paraškos paramai gauti, teikiamos įmonių steigimo dokumentų parengimo, formų pildymo ir teikimo Registrų centrui, SoDrai, Valstybinei mokesčių inspekcijai paslaugos. Bus įsteigta Kelmės rajone apie 16 naujų įmonių. Didelį dėmesį 2021 m. Centras skirs mokymų, seminarų ir kt. informacinių renginių organizavimui fiziniams asmenims ketinantiems pradėti verslą ir Kelmės rajono verslo įmonėms aktualiomis mokesčių, Darbo kodekso pakitimų ir kt. temomis. Per metus bus suorganizuoti apie 12 renginių, mokymų. Centras planuoja skleisti verslui ir turizmui aktualią informaciją įvairiomis informavimo priemonėmis (el. paštu, telefonu, internetinėse svetainėje: www.infokelme.lt, Centro *Facebook*'o ir *Instagram* paskyrose, kitomis turimomis arba galimomis rinkodaros priemonėmis). Kuriant Kelmės krašto įvaizdį bei informuojant apie rajono turizmo išteklių ir turizmo paslaugų pasiūlą, bus pasitelktos įvairios informacijos sklaidos priemonės – internetas, leidiniai, straipsniai spaudoje, žemėlapiai, dalyvavimas viešuose renginiuose, parodose ir kt. Šios sklaidos priemonės prisižietai formuojant Kelmės rajono įvaizdį, pagerins teikiamų paslaugų kokybę ir suteiks galimybę turistams ir suinteresuotiesiems asmenims nemokamai gauti visą reikalingą informaciją.

Technologijoms žengiant į priekį, internetas suteikia galimybę pasiekti visus besidominčius turizmu, todėl bus nuolat atnaujinama informacija svetainėje www.infokelme.lt. Šios priemonės tėstinumas – tai nuolatinis informacijos koordinavimas: rinkimas, sisteminimas, atnaujinimas apie visus lankomus rajono kultūrinius-istorinius objektus, kaimo turizmo sodybas, turizmo paslaugas teikiančias įmones, edukacinius užsiėmimus ir aktyvaus laisvalaikio galimybes.

Bendradarbiaujant su viešojo ir privataus sektorius rajono turizmo paslaugų teikėjais, bus tobulinami jau esami ir kuriami nauji patrauklūs kompleksiniai turizmo maršrutai (įtraukiant maitinimo ir apgyvendinimo paslaugas).

Bus pristatoma informacija apie Kelmės krašto turizmo išteklius viešuose renginiuose, parodose, šventėse ir kt.

Pagal individualius užsakymus organizuojamos ekskursijos ir teikiamos gido paslaugos turistų grupėms.

3. Verslo ir turizmo informacijos teikimas.

2020 m. vykdė savo įstatuose numatytas funkcijas. Aktyviai teikta verslo ir turizmo informacija. Informacija suteikta tiesiogiai apsilankius Centre, elektroniniu paštu, telefonu, socialinio tinklo *Facebook* paskyroje ar kitomis ryšio priemonėmis.

Nuo 2016 m. gegužės 26 d. Kelmės rajono savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. T-177 Kelmės turizmo ir verslo informacijos centras buvo įgaliotas vykdyti turizmo informacijos teikimo funkcijas Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje. Rajono gyventojams ir svečiams teikta informacija apie rajono turizmo išteklius: lankytinus objektus, turizmo maršrutus, edukacines programas ir aktyvaus laisvalaikio galimybes, organizuotos ekskursijos, kviečianti ir atrasti Kelmės kraštą.

Tęsta intensyvi informacijos sklaida, bendradarbiavimas su kitu rajonu ir miestu turizmo informacijos centrais. Sulaukta daug naujų užklausų apie galimybes aplankyti Kelmės kraštą, pastebimas didėjantys lankytøjų srautai, ypatingai vasarą po pirmojo karantino pabaigos, į rajoną atvyko daugiau vietinių turistų. Sukurta nauja internetinė svetainė, sukurta mobilioji programėlė-aplikacija suteikė galimybę plačiau informuoti turistus apie Kelmės krašto turizmo išteklius. Taip pat padidėjo ir rajono gyventojų susidomėjimas savo kraštu, edukacinėmis programomis, aktyvaus poilsio praleidimo galimybėmis ir kt.

4. Konsultavimo veikla.

Fiziniams ir juridiniams asmenims suteikta 951 konsultacija verslo pradžios, dokumentų valdymo, finansavimo šaltinių paieškos, mokesčių bei buhalterinės apskaitos klausimais ir kitomis temomis, rengti verslo planai ir projektais, padėta pildyti paraiškas paramai gauti, teiktos įmonių steigimo dokumentų parengimo, formų pildymo ir teikimo Registrų centru, SoDrai, Valstybinei mokesčių inspekcijai paslaugos, tvarkyta įmonių buhalterinė apskaita.

Suteiktų konsultacijų kokybę patvirtina klientų atsiliepimai, kurie juos palieka užpildydami anonimes anketas po suteiktų konsultacijų.

Centras toliau tėsia sėkmingą bendradarbiavimą su VšĮ Versli Lietuva ir toliau dalyvauja nacionaliniame verslo konsultantų tinkle, pagal kurį veiklą pradedančioms įmonėms teikiamas konsultacijos verslo planavimo, paramos verslui, verslo finansavimo šaltinių ir kt. temomis. Po kiekvienos konsultacijos per konsultantų tinklą klientai palieka elektroninius atsiliepimus, kurie formuoja įstaigos įvaizdį konsultantų tinklo oficialiaiame tinklo internetiniame puslapyje.

Iš viso Kelmės rajone 2020 m. įsisteigė 76 įvairių teisinių formų verslo subjektai. 2020 m. Centras konsultavo ir padėjo įsisteigti įmonėms: MB „Vadris“, UAB „Moltus“, bendruomenę „Šaltenių pašvaistė“, MB „Manila“, MB „Gylu“, MB „Drangė“, MB „Virinela“, MB „Lokera“, asociaciją „Aš savanoris“, IĮ „Vimorida“, UAB „Jūros gėrybių namai“, MB „Inovacinis rytojus“, IĮ „Vagonų valymas“, IĮ „Atida LT“, IĮ „Smelva“, asociacijas „Amelijos svaja“ ir „Žavi dama“ ir kt.

Verslo konsultacijos buvo teikiamos šiomis temomis:

- Įmonės juridinės formos pasirinkimas, įmonės steigimas ir registravimas (tinkamiausios juridinės formos pasirinkimo, mokesčių prievoles bei mokesčių prievolių steigiant skirtingus verslus apibūdinimą, įmonės įsteigimo, registravimo, dokumentacijos parengimo klausimais ir kt.).
- Raštvedyba ir dokumentų tvarkymas (dokumentų rengimo ir įforminimo klausimais, dokumentų archyvavimo klausimais, raštvedybos organizavimo ir kontrolės klausimais, dokumentų registravimo, patvirtinimo ir pasirašymo klausimais ir kt.).
- Darbo teisė (darbo sutarčių sudarymas, pranešimų (priėmimo į darbą / atleidimo iš darbo) SODRAI teikimo tvarka ir kt.).
- Sutarčių sudarymas (sutarčių sudarymo klausimais, esminių sutarties sąlygų sudarymo klausimais, atsakomybės bei sutarčių užtikrinimo, kaip tą reglamentuoja Civilinis kodeksas, klausimais ir kt.).
- Parama verslui (piniginės paramos verslui, subsidijų, lengvatinių paskolų gavimo galimybių klausimais pagal atitinkamą verslo formą ir kt.).
- Finansų apskaita (finansų apskaitos vedimo, organizavimo klausimais, konsultacijas apskaitos sistemos pasirinkimo klausimais, teisės aktų, reglamentuojančių finansinę apskaitą įmonėse, bei jų išaiškinimo klausimais, finansinių ataskaitų pateikimo klausimais ir kt.).
- Licencijos, leidimai (galiojančių reikalavimų užsiimti tam tikra verslo veikla, licencijų išdavimo tvarkos klausimais ir kt.).
- Verslo finansavimas (konsultacijos apie verslo finansavimo sąlygas Lietuvoje, apie galiojančias programas ir priemones verslo plėtrai, darbo jėgos finansavimo, subsidijų klausimais ir kt.).
- Rinkodara (potencialių vartotojų ir vartotojų poreikių identifikavimo versle klausimais, atitinkamai rinkodaros priemonių pasirinkimo klausimais, paslaugų pozicionavimo rinkoje klausimais, savo verslo pristatymo klausimais ir kt.).
- Verslo planavimas (verslo plano sudarymo, atskirų verslo proceso dalių planų sudarymo klausimais, galimų verslo partnerių pasirinkimo klausimais, verslo planavimo įrankių pasirinkimo klausimais ir kt.).

- Verslo plėtros galimybių vertinimas (verslo plėtros galimybių Lietuvoje ir užsienyje, verslo plėtros plano parengimo klausimais, verslo plėtros krypčių pasirinkimo klausimais ir kt.).
- Informacinių technologijų panaudojimas versle (informacinių technologijų teikiamų galimybių, iškaitant e-prekybą, jų pasirinkimo ir naudojimo savo versle klausimais ir kt.).

5. Mokymai ir verslo bei turizmo informacijos sklaidos renginiai.

Kelmės turizmo ir verslo informacijos centras organizavo jvairaus pobūdžio verslo ir turizmo informacijos sklaidos renginius, kurių metu viešino sėkmingus verslo pavyzdžius, organizavo susitikimus su verslininkais ar verslininkus vienijančių organizacijų atstovais, seminarus ir kitus renginius.

Didelį dėmesį 2020 m. Centras skyrė organizuodamas mokymus, seminarus ir kt. informacinius renginius Kelmės rajono verslo įmonėms aktualiomis mokesčių, darbo santykių, verslo pradžios, Darbo kodekso ir kt. temomis. Per metus, tokiu būdu suorganizuota 18 renginių, kuriuose savo žinias pagilino ir praplėtė 398 asmenys. Minimalus grupės dydis buvo 11 dalyvių, maksimalus – 60 dalyvių.

Centras aktyviai įsitraukė į 2020 m. lapkričio 14–22 d. suaugusiųjų mokymosi savaitęs „Susitikime mokyti. Kartu mes galim!“ renginius. Savo patalpose organizavo individualias konsultacijas verslo planavimo, raštvedybų, rinkodaros, buhalterinės apskaitos, verslo pradžios ir kt. klausimais.

2020 m. buvo organizuoti šie mokymai / verslo ir turizmo informacijos sklaidos renginiai Centro patalpose:

1 lentelė, 2020 m. suorganizuoti renginiai

Eil. Nr.	Data	Pavadinimas	Dalyvių skaičius
1.	2020-02-11	„Pelno mokesčio įstatymo pakeitimai nuo 2020 m. ir nekilnojamomo turto KIT711 deklaracijos pildymo tvarka“	24
2.	2020-02-13	„Savanoriai organizacijose (I dalis). Savanorystė – neformalus ugdymas (ugdymasis)	25
3.	2020-02-19	Informacinis renginys „Kaip išvengti korupcijos organizacijose“	60
4.	2020-02-26	„Savanoriai organizacijose (II dalis). Savanorio palydėjimas“	25
5.	2020-07-15	„Vėjo elektrinės: jų nauda ir efektyvumas“	16
6.	2020-08-17	NEFORMALIOJO SUAUGUSIUJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA „VERSLUMO GEBĖJIMŲ UGDYMAS. PLANUOJU KURTI VERSLĄ“. 1 tema „Įvadas į kursą. Verslumo samprata. Verslo pradžios žingsniai“	11
7.	2020-08-18	NEFORMALIOJO SUAUGUSIUJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA „VERSLUMO GEBĖJIMŲ UGDYMAS. PLANUOJU KURTI VERSLĄ“. 2 tema „Viešujų elektroninių paslaugų naudojimas. Verslo matomumas internete“	28
8.	2020-08-25	NEFORMALIOJO SUAUGUSIUJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA „VERSLUMO GEBĖJIMŲ UGDYMAS. PLANUOJU KURTI VERSLĄ“. 3 tema „Viešujų elektroninių paslaugų naudojimas. Verslo matomumas socialiniuose tinkluose. Google Analytics svarba verslui“	32

9.	2020-08-26	NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA „VERSLUMO GEBĒJIMŲ UGDYMAS. PLANUOJU KURTI VERSLĄ“. 4 tema „Imonių teisinės formos. Verslo plano samprata, pagrindinės verslo plano dalys“	11
10.	2020-09-08	„Klasteriai – nuo vietinio link regioninio bendradarbiavimo“	26
11.	2020-09-09	NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA „VERSLUMO GEBĒJIMŲ UGDYMAS. PLANUOJU KURTI VERSLĄ“. 5 tema „Viešujų elektroninių paslaugų naudojimas“	11
12.	2020-09-11	Pažintinis renginys „Kelmės rajone veikiančių, kuriamų socialinių verslų apžiūra“	30
13.	2020-09-15	„Turizmo klasterių nauda vietas verslui“	25
14.	2020-09-16	NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA „VERSLUMO GEBĒJIMŲ UGDYMAS. PLANUOJU KURTI VERSLĄ“. 6 tema „Mokestinė sistema versle: finansų organizavimas, pagrindiniai apskaitą reglamentuojantys teisės aktai, finansinių dokumentų rengimas“	11
15.	2020-09-22	NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA „VERSLUMO GEBĒJIMŲ UGDYMAS. PLANUOJU KURTI VERSLĄ“. 7 tema „Verslo finansavimo šaltiniai ir paramos verslui galimybės“	11
16.	2020-09-24	NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA „VERSLUMO GEBĒJIMŲ UGDYMAS. PLANUOJU KURTI VERSLĄ“. 8 tema „Darbų sauga ir ES bendrojo duomenų reglamento taikymas praktikoje“	30
17.	2020-09-25	NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA „VERSLUMO GEBĒJIMŲ UGDYMAS. PLANUOJU KURTI VERSLĄ“. 9 tema „Gyvenimo aprašymo – CV ir motyvacinio laiško rengimas“	11
18.	2020-09-28	NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA „VERSLUMO GEBĒJIMŲ UGDYMAS. PLANUOJU KURTI VERSLĄ“. 10 tema „Programos apibendrinimas. Testas. Programos dalyvių grįztamasis ryšys“	11

Viso suorganizuoti 18 renginių, kuriuose dalyvavo 398 dalyviai

Centras toliau aktyviai tęsia turizmo ir verslo informacijos sklaidą internetinėje erdvėje, socialiniuose tinkluose *Facebook*, *Instagram*, atnaujinama Centro interneto svetainė www.infokelme.lt kurių rezultatas per metus 41 786 apsilankymai svetainėje Lietuvos ir užsienio šalių vartotojų. Skatinant turizmą rajone ir viešinant naujas Centro paslaugas, organizuoti konkursai socialiniame tinkle *Facebook* ir dovanoti kvietimai nemokamai apsilankyti rajono turizmo objektuose, dalyvauti edukacinėse programose.

Centras 2020 m. žengė pirmuosius žingsnius klasterių kūrimo procese Kelmės rajone. Suorganizuoti du diskusiniai susitikimai: vienas Tytuvėnuose, skirtas Tytuvėnų, Tytuvėnų apylinkių turizmo paslaugų teikėjams, bei kitas Kelmėje, skirtas visų kitų Kelmės rajono seniūnijų turizmo paslaugų teikėjams. Susitikimų metu buvo aptartas klasterių kūrimo reikalingumas rajone, jų svarba ir klasterių teikiamos naudos galimybės.

2020 m. Centras kartu su kitais Lietuvos savivaldybių turizmo (ir verslo) informacijos centrais sėkmingai tėsė į bendrą keliones po Lietuvą skatinantį projektą „Surink Lietuvą“.

Į Centrą 2020 m. kreipėsi ir turistinių paslaugų užsakovai – kolektyvai su prašymais sudaryti turistinius paketus – pasiūlymus, pravesti ekskursijas. Sulaukta kreipimusi iš Plungės, Raseinių, Panevėžio, Kauno, Trakų ir kt. vietovių. Taip per 2020 m. vasaros sezoną pravestos 4 mokamos ekskursijos, sudaryta 10 individualių turistinių paketų – pasiūlymų.

Bendradarbiaujant su Šiaulių regiono turizmo informacijos centrais įgyvendino bendrą projektą, kurio rezultatas išsamus trikalbis – lietuvių, anglų, latvių kalbomis išleistas leidinys „Šiaulių regiono turizmo gidas“.

2020 m. sausio 24-26 d. Centro astovai kartu su kitais turizmo paslaugų teikėjais dalyvavo tarptautinėje turizmo parodoje ADVENTUR 2020, kurioje reprezentuotas Kelmės rajonas.

2020 m. Centras bendradarbiaudamas su Šiaulių regiono turizmo (ir verslo) informacijos centrais, muziejais išlaido bendrą žydų tematikai skirtą leidinį „Žydų kultūra ir atmintis Šiaulių krašte“.

Nuolat bendradarbiauta su turizmo Lietuvoje skatinimo agentūra „Keliauk Lietuvoje“. Pateikta informacija apie lankytinus objektus, apgyvendinimo vietas, edukacines programas, religinio turizmo galimybes rajone, gastronominių turizmą ir kt.

Informacija apie turizmo galimybes buvo teikiama taip pat ir Lietuvos turizmo informacijos centrų asociacijos organizuotoms akcijoms, rinkodaros veikloms.

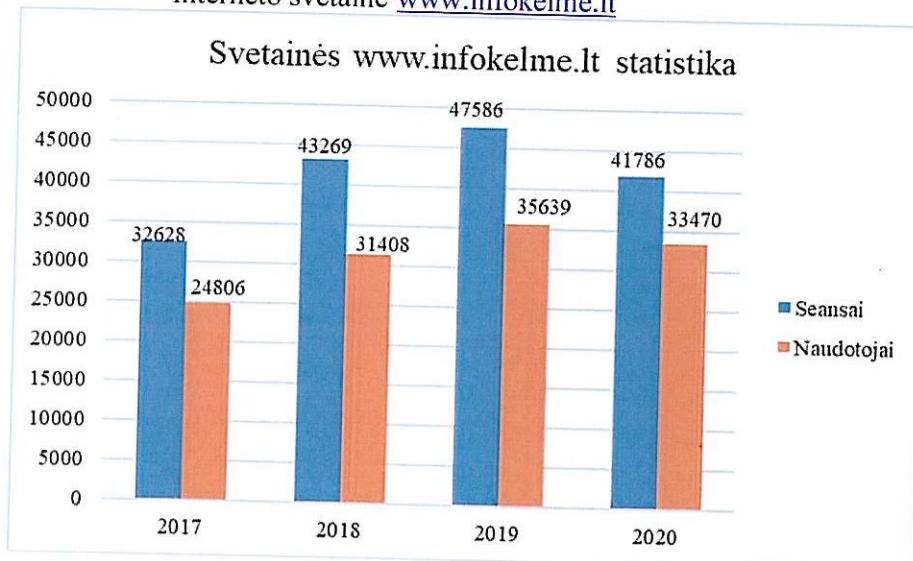
Verslo dienos

Kelmės rajono verslininkų asociacija ir Kelmės turizmo ir verslo informacijos centras reaguojant į COVID-19 sukeltą krizę „Verslo dienas 2020“ nusprendė paminėti rugpjūčio mėnesį, kurio metu vyko mokomieji seminarai bei išvyka. Centras įgyvendindamas projektą „Socialinio verslo kūrimas Šiaulių regione“ pasiūlé verslininkams apžiūrėti Kelmės rajone veikiančius, kuriamus socialinius verslus. Todėl buvo suorganizuota išvyka, skirta pažinti rajone veikiančius socialinius verslus ir kiek anksčiau nei įprasta paminėti verslo dienas.

Išvykos metu buvo aplankytų trys rajone veikiantys socialiniai verslai: Kooperatyvo „Kelmės agroservisas“ socialinio verslo projektas „Socialinių paslaugų teikimas kaimo gyventojams“, Žano Talandžio sodyba Padubysio kaime priklausomybių turintiems žmonėms, Pramogų ir poilsio asociacija "Nendrė", sukurto socialinio verslo „Sveikatingumo ir poilsio centro įkūrimas Tytuvėnuose“. Po socialinių verslų apžiūros vyko vakaronė ir pramogos indeniškoje stovyklavietėje „Laukiniai vakarai“.

6. Informacija apie interneto svetainės www.infokelme.lt ir Facebook paskyros vartotojus.

6.1. Interneto svetainė www.infokelme.lt

3 pav. Interneto svetainės www.infokelme.lt 2017-2020 m. statistika, remiantis Google Analytics duomenimis

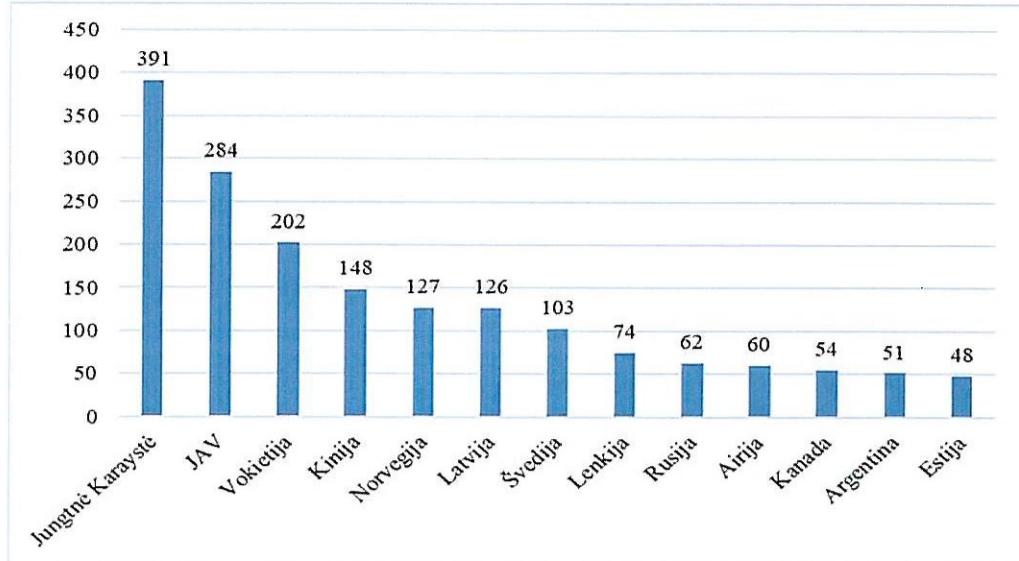
Nuo 2015 m. gegužės 15 d. interneto svetainės sukurimo, naudotojų ir seansų skaičius palaipsniui auga. Ryškus seansų ir naudotojų skaičiaus padidėjimas pastebimas po interneto svetainės tobulinimo darbų, tiek 2018, tiek 2019 metais. 2020 m. pastebimas nedidelis seansų ir naudotojų skaičiaus sumažėjimas susijęs su interneto svetainės atnaujinimo darbais.

4 pav. Interneto svetainės www.infokelme.lt naudotojų geografija 2020 m. remiantis *Google Analytics* duomenimis

Svarbu pažymėti tai, jog Centro internetinės svetainės naudotojų geografija apima beveik visą pasaulį (žr. 4 pav.), o tai reiškia, jog Kelmės, Kelmės rajono žinomumas didėja ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje. Centro svetainėje daugiausia lankësi interneto naudotojai iš Vilniaus, Šiaulių, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Mažeikių, Tauragės, Marijampolės, Alytaus, Jonavos, Kaišiadorių, Visagino, Utenos, Molėtų, Elektrėnų ir kt. miestų.

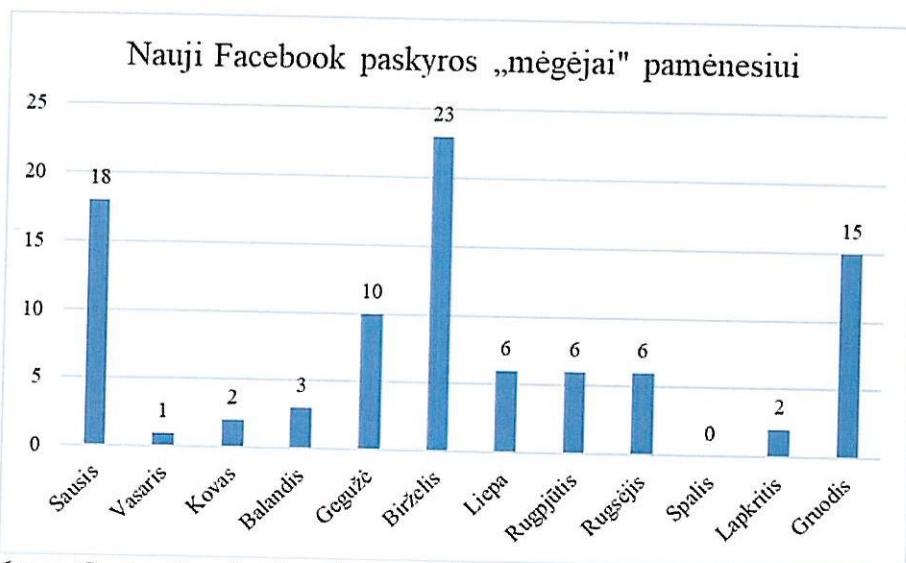
Informacijos sklaida, žinomumo didinimas leidžia pritraukti daugiau turistų, kurie rajonui suteikia ekonominę naudą. 2020 m. daugiausiai Centro puslapyje lankësi šių šalių gyventojai (žr. 5 pav.):

5 pav. Svetainės www.infokelme.lt užsienio šalių naudotojai 2020 metais remiantis *Google Analytics* duomenimis

6.2. Socialinio tinklo *Facebook* paskyra

Vienas svarbesnių rodiklių siekiant fiksuoti informacijos pasiekiamumą ir sklaidą yra socialinių tinklų statistika. Centro socialinio tinklo *Facebook* paskyra sukurta 2016 m. balandžio mėn. Per 2020 m. paskyros „mégėjų“ padidėjo 86 vnt. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Centro Facebook puslapį jau buvo pamégę 2660 asmenys (žr. 7 pav.).

6 pav. Centro *Facebook* paskyros nauji „mégėjai“ 2020 m.

7 pav. Centro *Facebook* paskyros „mégėjai“ 2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis

7. Projekto rengimas ir įgyvendinimas

Centras 2019 m. parengė ir pateikė regioninės reikšmės socialinio verslo kūrimui skatinti projekto paraišką – „Socialinio verslo kūrimas Šiaulių regione“. Projekto tikslas - paskatinti socialinio verslo, kuris teiktų bendruomenei paslaugas arba prekes, padėsiančias spręsti konkretias socialines problemas kūrimąsi ir plėtrą. Projekto socialinis partneris Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius. Paraišką vertino ESFA – Europos socialinio fondo agentūra. Paraiška buvo patvirtinta. Projekto 08.5.1-ESFA-K-853-01-0007 „Socialinio verslo kūrimas Šiaulių regione“ veiklas numatyta įgyvendinti nuo 2019 m. vasario mėn. iki 2021 m. sausio mėn. Projekto vertė – 241

326,77 Eur. 2020 m. Centras pradėjo įgyvendinti iš ESFA ir Centro lėšų finansuojamą projektą „Socialinio verslo kūrimas Šiaulių regione“. Iki 2020 metų pabaigos buvo suorganizuoti 3 patirties pasidalijimo renginiai, išvyka.

2019 m. vykdė šiuos projektus:

- Pagal neformaliojo suaugusijų švietimo ir tėstinių mokymosi programą Verslumo gebėjimų ugdymo programa „Planuoju kurti verslą. Įsiliejimas į darbo rinką“ finansuojamas Kelmės rajono savivaldybės.
- MITA finansuojamą projektą „Kelmės krašto turizmo išteklių pasiekiamumas internetinėje erdvėje“ ir sukūrė naują interneto svetainę www.infokelme.lt. Svetainėje informacija lankytojui pateikama, ne tik lietuvių, bet ir rusų bei anglų kalbomis. Įdiegtos naujos funkcijos – galimybė užsakyti ekskursiją tiesiogiai interneto svetainėje, galimybė tiesiogiai susisiekti su Centro darbuotojais, integruota žemėlapių funkcija, o įkelti objektais yra iš karto sužymėti žemėlapyje. Kiekviena turistui rūpima tema turi filtravimo sistemą, leidžiančią pažymeti jam aktualiausią temą. Naujas, šiuolaikiškas renginių kalendorius svetainės lankytojui padeda rasti visą informaciją apie visus Kelmės rajone vykstančius renginius, įdiegtos filtravimo funkcijos, leidžiančios pasirinkti ieškoti renginio norima tema, diena, galimybė išskirti svarbiausius renginius ir kt. Didelė naujovė – išmanioji paieška, kuri leidžia lankytojui svetainėje ieškoti konkrečios informacijos suvedus raktinius žodžius. Svetainė pritaikyta ir žmonėms su negalia bei mobiliesiems įrenginiams, sukurtas ir naujas šiuolaikiškas dizainas.
- 2020 m. Centras sukūrė mobilią aplikaciją-programėlę, įgyvendinant Kultūros paveldo departamento dalinai finansuojamą projektą „Žiedinis maršrutas: Kelmės rajono paveldas nuo Tytuvėnų iki Kražių“, kurioje pateikta informacija apie lankytinas vietas Kelmės rajone. Tokiu būdu praplėstos žmonių galimybės keliaujant po Kelmės rajoną pažinti Kelmės rajoną išmaniosiomis priemonėmis. Sukurtas specialus žiedinis maršrutas, apimantis kelias dienas, išdėstytas tokia tvarka: UŽVENTIS – BERŽENŲ dvaras – ŠAUKĖNAI – PALENDRIŲ šv. Benedikto vienuolynas – KELMĖ – MAIRONIŲ koplytėlė – PAGRYŽUVIO dvaras – TYTUVĖNAI – LIOLIAI – KRAŽIAI. Taip pat mobilioje programėleje-aplikacijoje pateikiama informacija apie Kelmės rajone veikiančias maitinimo ir apgyvendinimo vietas. Sukurtoji programėlė – daugiakalbė, visa informacija pateikiama ne tik lietuvių, bet ir anglų bei rusų kalbomis. Programėlė-aplikacija galima parsisiųsti į savo telefoną, nes ji patalpinta GooglePlay ir Appstore platformose.

2020 m. Centras parengė Vietinių užimtumo iniciatyvų (VUI) projekto paraišką UAB „Elener“, kuri sukūrė keturias naujas darbo vietas, į kurias įdarbino Užimtumo tarnybos Kelmės skyriuje registruotus bedarbius: du vairuotojus ir du poliakalės mašinos operatorius.

Centras 2020 m. parengė 2 asmenims savarankiško užimtumo rėmimo (SUR) programai skirtus projektus. Tokiu būdu buvo sukurtos dvi naujos darbo vietas: bus valomi traukiniai wagonai ir teikiamos smėliavimo paslaugos. Abu parengtus SUR projektus Centras taip pat ir administruavo.

2020 m. Centras tėsė 2019 m. parengtų VVG projektų administravimą.

2020 m. Centras rengė projektų paraiškas taip pat ir fiziniams asmenims, kurie pasiryžo kurti verslo kaimo vietovėje pasinaudojant Nacionalinės mokėjimo agentūros (NMA) parama. Per 2020 metus tokį paraišką buvo parengta – 30. Centras ne tik rengė paraiškas, bet ir teikė konsultacijas savarankiškai projektus rengiantiems asmenims. Centro parengtų paraiškų rezultatas – 50 naujų darbų vietų Kelmės rajone. Nauji verslai daugiausia užsiimti paslaugų teikimu: malkų džiovinimu, skardų lankstymu, žemės kasimo, aplinkos tvarkymo, želdinių priežiūros, automobilių remontu, automobilių poliravimo, statybos ir kitais darbais. Taip pat sukurti nauji verslai teiks maitinimo, grožio, dekoravimo, fotografavimo paslaugas. Keletas naujų verslų užsiimti gamyba – gaminis medinius lauko baldus, laiptus, nestandartinius virtuvės ir vonios baldus, medžiotojų namelius ir kt.

Centras konsultavo įmonių atstovus, rengė verslo planus įmonėms finansinei paramai gauti: UAB „Moltus“, IĮ „Tinkoera“, MB „Lokera“, UAB „Valanga“, MB „Valrieda“.

8. Dalyvavimas parodose, pasitarimuose

2020 m. dalyvauta tarptautinėje turizmo parodoje „Adventur 2020“, kuri vyko sausio 24-26 d. Vilniuje. Parodos dalyviams buvo pristatoma Kelmės rajono turistinis potencialas: lankytinos vietas, edukacinės programos, maitinimo, apgyvendinimo ir laisvalaikio galimybės Kelmės rajone.

2020 m. vasario 18 d. Centro atstovas dalyvavo Šiaulių regiono plėtros tarybos posėdyje, kuriame kartu su Šiaulių regiono turizmo (ir verslo) informacijos centrais, regioninių parkų atstovais buvo aptariami klausimai dėl turizmo plėtros Šiaulių regione.

2020-08-26.27 Centro atstovai dalyvavo konferencijoje „Pokyčių link“, kurioje buvo diskutuojama apie verslo kūrimą, savivaldybių bendruomeniškumo svarbą, turizmo sektoriaus aktyvinimo skatinimą.

Centras taip pat dalyvavo pasitarimuose, renginiuose, kuriuose buvo aptariami svarbūs verslo ir turizmo klausimai. Tokiu būdu buvo dalyvauta tarpinstituciniame nuotoliniuose pasitarimuose su Šiaulių regiono turizmo informacijos centrų darbuotojais dėl bendros Šiaulių regiono turizmo vizijos. Centro atstovai prisidėjo ir dalyvavo Kelmės rajono savivaldybės organizuojamose pasitarimuose dėl projekto „Kelmė – kultūros sostinė 2024“.

3. Pasiekti rezultatai per 2020 metus

Eil. Nr.	Veikla	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Pasiektais rezultatas		Planuojami pasiekti rezultatai pagal metinius veiklos planus	
				2020*	2019	2020*	2019
1.	Konsultacijos	Konsultacijos	vnt.	951	778	430	430
2.	Mokymai, verslo ir turizmo informacijos sklaidos renginiai	Renginiai	vnt./dal.	18/398	24/611	18/ 180	18/180
3.	Naujų juridinių asmenų steigimas	Juridiniai asmenys	vnt.	76	54	20	20
4.	Dalyvavimas parodose	Parodos	vnt.	1	2	1	1
5.	Paraiškų, projektų, verslo planų rengimas	Parengtos projektų paraiškos, verslo planai	vnt.	32	25	5	5
6.	Turistinių leidinių leidyba/ atnaujinimas	Išleistų/ atnaujintų leidinių skaičius	vnt.	1000	3000	1000	1000

*ataskaitiniai metai

III. Finansiniai rezultatai

1. Metinės finansinės ataskaitos

Įstaiga metines finansines ataskaitas sudaro pagal VSAFAS reikalavimus. Duomenis teikia į Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinię sistemą.

2. Gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus

Eil. Nr.	Gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus	Suma, Eur
1	Finansavimo pajamos iš valstybės biudžeto	26915,25
2	Finansavimo pajamos iš savivaldybių biudžeto	35264,62
3	Finansavimo pajamos iš ES	18835,13
4	Finansavimo pajamos iš kitų šaltinių	37,83
5	Pagrindinės veiklos pajamos	16498,29
6	Kitos veiklos pajamos	6078,20
	Iš viso:	103629,32

Ataskaitinio laikotarpio finansinės veiklos rezultatas

2020 m. centras (įstaiga) gavo 22576,49 Eur komercinės veiklos pajamų.

Eil.Nr.	Paslaugos pavadinimas	Gautos pajamos, Eur
1.	Nuoma	4760,36
2.	Konsultacijos	12899,00
3.	Kitos paslaugos	3489,29
4.	Turizmo paslaugos	110
5.	Parduotos prekės	1317,84
	Viso	22576,49 Eur

4. Sąnaudos per finansinius metus, iš jų-išlaidos darbo užmokesčiui, sąnaudos valdymo išlaidoms ir duomenys apie vadovą ir jo išlaidos darbo užmokesčiui ir kitoms išmokoms

2020 m. Centro sąnaudos iš viso sudaro 103435,08 eurų. Pagrindinės veiklos sąnaudos 103055,79 eurų, iš jų darbo užmokesčio sąnaudas sudaro 68904,33 eurų. Direktorė turi universitetinį išsilavinimą ir magistro laipsnį. Ji nuolat tobulina savo kvalifikaciją, dalyvauja įvairiuose mokymuose, seminaruose ir kursuose. Direktorei Vilijai Virbickei per laikotarpį nuo 2020-01-01 iki 2020-12-31 buvo priskaičiuota 29566,17 eurų darbo užmokesčio, atskaičius mokesčius, išmokėta – 18137,70 eurų darbo užmokesčio, išmokėta 60 eurų komandiruotpinigų, kitos išmokos direktorei išmokėtos nebuvo.

5. Centro išlaidos išmokoms su viešosios įstaigos dalininkais susiejusiems asmenims

Centro dalininkams jokios išmokos nebuvo mokamos.

Direktorė

Vilija Virbickė

Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos ir viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos rengimo tvarkos aprašo
1 priedas

(Informacijos apie vadovaujamas pareigas einančių asmenų metinį atlyginimą forma)

VADOVAUJAMAS PAREIGAS EINANČIŲ ASMENŲ METINIS ATLYGINIMAS*

Eur, ct

Eil. Nr.	Pareigų (pareigybės) pavadinimas	Bazinis atlyginimas 1	Priemokos 2	Priedai 3	Premijos 4	Kitos išmokos** 5	Iš viso $6=1+2+3+4+5$ 22925,30
1.	Direktorė	22925,30					

* neatskaičius mokesčių

** jei buvo išmokėtos kitos išmokos, tuomet po lentele paaiškinti, kokio pobūdžio (už ką) išmokos buvo išmokėtos

Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos ir viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos rengimo tvarkos aprašo
2 priedas

(Informacijos apie reikšmingus sandorius forma)

REIKŠMINGI SANDORIAI

Eil. Nr.	Sandorio šalis				Sandorio objektas	Suma, Eur
	Pavadinimas*	Kodas**	Registros***	Adresas****		
1.	Europos socialinio fondo agentūra	192050725	VĮ Registru centro Vilniaus filialas	Gynėjų g. 16, Vilnius	Iš Europos Sajungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas Nr. 08.5.1-ESFA-K-853-01-0007 „Socialinio verslo kūrimas Šiaulių regione“	241326,77
2.	VšĮ „Spalvingi renginiai“	303181021	VĮ Registru centro Šiaulių filialas	Klevų g. 6-4, Toliočiai, Šiaulių r. sav.	Projekto „Socialinio verslo kūrimas Šiaulių regione, kodas Nr. 08.5.1-ESFA-K-853-01-0007 numatytu veiklų: pažintinės išvykos, skirtos paskatinti socialinio verslo kūrimąsi ir plėtrą renginių, pasidalijimo	11460,00

					patirtimi renginių ir konferencijos organizavimo paslaugos	
3.	Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra	188730854	VĮ Registru centro Vilniaus filialas	A.Goštauto g. 12-219, Vilnius	Projekto finansavimo sutartis „Tuizmo inovacijų“ projekto įgyvendinimui	10992,72
4.	UAB „Rinkodara“	303143540	VĮ Registru centro Kauno filialas	Pramonės pr. 13, Kaunas	Interneto svetainės pritaikymo paslaugų sutartis	9993,39
					Iš viso	273772,88

* jei tai juridinis asmuo, nurodoma teisinė forma ir pavadinimas, jei fizinis asmuo – vardas ir pavardė

** nurodomas juridinio asmens kodas

*** nurodomas registratorius, kuriame kaupiami ir saugomi juridinio asmens duomenys

**** jei tai juridinis asmuo, nurodoma buveinė (adresas), jei fizinis – adresas korespondencijai

Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos
ataskaitos ir viešojo sektoriaus subjekčių grupės
metinės veiklos ataskaitos rengimo tvarkos
aprašo
3 priedas

(Informacijos apie sandorius su susijusiomis šalimis forma)

SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Eil. Nr.	Pavadinimas*	Kodas**	Registras***	Adresas****	Santykų pobūdis*****	Sandorio objektas	Suma, Eur
1.							
						Iš viso	0,00

* jei tai juridinis asmuo, nurodoma teisinė forma ir pavadinimas, jei fizinis asmuo – vardas ir pavardė

** nurodomas juridinio asmens kodas

*** nurodomas registratoras, kuriame kaupiami ir saugomi juridinio asmens duomenys

**** jei tai juridinis asmuo, nurodoma buveinė (adresas), jei fizinis – adresas korespondencijai

***** nurodomas susijusių šalių santykų pobūdis remiantis Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos rengimo tvarkos aprašo 12.3 papunkčiu
grupės metinės veiklos ataskaitos rengimo tvarkos